

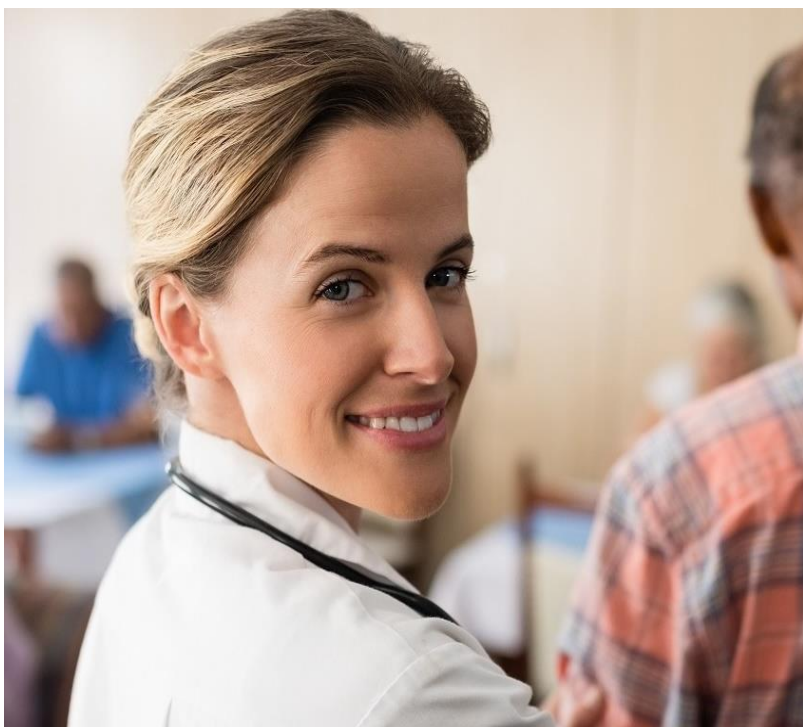

Praktijkopvolging huisartsen
&
de rol van de zorggroep

Robuust november 2021

Vraag van **de zorggroep**:

Wat kan de rol zijn van een zorggroep in relatie tot het vraagstuk van praktijkopvolging bij huisartsen?

INHOUD

Voor het beantwoorden van de vraag hebben we het volgende in kaart gebracht:

1. Voorbeelden van
 - **Smalle aanpak** gericht op actuele problematiek praktijkopvolging huisartsen (reactief/ korte termijn)
 - **Bredere aanpak** gericht op capaciteit en toegankelijkheid huisartsenpraktijken (proactief/ langere termijn)
 - **Brede aanpak**, meer integrale, regionale aanpak gericht op toekomstbestendige en toegankelijke huisartsenzorg vanuit perspectief eerstelijnszorg (breder perspectief/ proactief en langere termijn)
 - **Zorgvernieuwing**: een aanpak waarin wordt geanticipeerd op maatschappelijke trends en ontwikkelingen binnen de gezondheidszorg (toekomstperspectief/ zorgvernieuwing) gericht op toegankelijkheid en continuïteit van zorg
2. Mogelijke rollen van de zorggroep
3. Quotes
4. Overwegingen

OPBOUW VOORBEELDEN

Mentorschap huisartsen

- **ROL ZORGGROEP:** deelnemer aan VEZN project
- **REGIO:** Zuidoost-Brabant
- **CONTEXT/PROBLEEM:** huisartsen in de regio kiezen er vaker voor om relatief lang als waarnemer te werken. Overstap naar praktijkhouder wordt uitgesteld of andere invulling gegeven. Onder meer door beeldvorming over positie en werkbelasting.
- **BETROKKENEN:** LHV Huisartsenkring Zuidoost-Brabant, Zorggroepen DOH, ELAN, PoZoB, SGE.
- **DOEL:** door middel van mentorschap om meer huisartsen in de regio interesseren voor een overstap naar praktijkhouder.
- **AANPAK:** jonge huisartsen en mentoren (ervaren huisartsen) werven en koppelen aan elkaar. In 9 maanden 6 keer ontmoeting, startbijeenkomst met training voor mentoren.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** het mentorschap wordt als waardevol gezien en verdient navolging. Het is belangrijk dat het project breder wordt gezien dan alleen coaching t.a.v. eventuele praktijkovername. Alles wat te maken heeft met de uitoefening van het huisartsenvak, kan een hulpvraag zijn. Zoals: Wil ik een eigen praktijk en wanneer? Hoe werkt dat financieel? Hoe ga ik om met werkgeverschap? Zal ik bestuurlijk actief worden? Hoe zorg ik voor een goede werk-privé balans? Zou een bestuurlijke nevenactiviteit iets voor mij zijn?
- **BRON:** [Training mentorschap voor huisarts](#) en [Mentorschap Zuidoost-Brabant](#)

Stappenplan Praktijkoverdracht Friesland

- **ROL ZORGGROEP:** mede opdrachtgever voor en betrokken bij ontwikkeling draaiboek.
- **REGIO:** Friesland
- **CONTEXT/PROBLEEM:** om 'stoppers' en 'starters' direct te kunnen ondersteunen en adviseren richting praktijk-overdracht, is het 'Stappenplan praktijkoverdracht' opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van het 'Stappenplan Praktijkoverdracht' van de LHV. Daarbij is geconstateerd dat in veel gevallen eerder met de voorbereiding van praktijkoverdracht moet worden begonnen.
- **BETROKKENEN:** Dokterszorg Friesland/ LHV
- **DOEL:** praktijkoverdracht ondersteunen door middel van een stappenplan
- **AANPAK:** opstellen van stappenplan
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** een stappenplan met voorbeelden die onder bronnen te benaderen zijn met informatie over acute en niet-acute praktijkovername.
- **BRON:** [Stappenplan Praktijkoverdracht huisartsen - ROS Friesland](#)
- [Zorg- en welzijnsorganisatie Dokterszorg Friesland | ZorgpleinNoord](#)

Tijdelijke overname praktijk door zorggroep in Zuid-Holland

- **ROL ZORGGROEP:** praktijkovername als uiterste redmiddel ingezet om een praktijk die al langere tijd te koop stond uit handen te houden van een commerciële digitale partij.
- **REGIO:** Zuid-Holland
- **CONTEXT/PROBLEEM:** continuïteit van zorg mogelijk in gedrang, praktijk stond al langere tijd te koop, is verouderd wat de verkoopbaarheid niet ten goede komt.
- **BETROKKENEN:** leden zorggroep
- **DOEL:** zorggroep heeft zich ten doel gesteld het imago en de fysieke uitstraling van de praktijk 'op te poetsen' en haar netwerk actief in te zetten om opvolging te vinden.
- **AANPAK:** het bestuur van de zorggroep heeft, met instemming van de ALV, een B.V. opgericht om continuïteit van zorg via tijdelijke praktijkovername te borgen. Werkzaamheden van het bestuur voor deze B.V. worden gedeclareerd aan deze B.V.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** zorggroep kan fungeren als steun in de rug vanwege de buffers en positie in de regio en kan zo bijdragen aan continuïteit van zorg. Nadelen zijn dat dit veel tijd kost voor het management en bestuur van de zorggroep en dat er veel investeringen nodig zijn wat risico's met zich meebrengt. Tevens dat er geen praktijkhouder ter plekke is omdat men werkt met waarnemers.
- **BRON:** [contact loopt via ROS Samergo](#)

**Tijdelijke
overname praktijk
door coöperatie
Thoon**

- **ROL ZORGGROEP:** tijdelijk beheer/overname van praktijken voor maximaal 2 jaar.
- **REGIO:** Twente
- **CONTEXT/PROBLEEM:** er bestaan grote knelpunten op de arbeidsmarkt van de huisartsenzorg. Praktijken hebben te maken met een toenemende zorgvraag en een afnemende capaciteit. Van de 23 huisartsen die de komende vijf jaar willen stoppen met hun praktijk, hebben acht huisartsen nog geen opvolger.
- **BETROKKENEN:** huisartsen in Twente en directe omgeving.
- **DOEL:** continuïteit van zorg
- **AANPAK:** praktijkhouder en/of Menzis geeft Thoon de opdracht tot tijdelijke praktijkovername. Thoon accepteert een opdracht van verzekeraars (Menzis) slechts indien praktijkhouder en hagro akkoord zijn. De Raad van Afgevaardigden wordt over dit besluit geïnformeerd. Praktijkovername gebeurt conform de opgestelde voorwaarden uit het Draaiboek Tijdelijke Praktijkovername Thoon en met als belangrijkste doel de desbetreffende praktijken uiteindelijk over te dragen aan een nieuwe praktijkhouder.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** draaiboek
- **BRON:** [Draaiboek Tijdelijke praktijkovername](#)
- [Checklist Tijdelijke praktijkovername](#)

Begeleiding bij praktijkovername

- **ROL ZORGGROEP:** dit kan variëren van geen rol tot uitvoering van verkenning van mogelijkheden
- **REGIO:** landelijk
- **CONTEXT/PROBLEEM:** knelpunt m.b.t. continuïteit van huisartsenzorg
- **BETROKKENEN:** huisartsenpraktijken
- **DOEL:** realiseren van praktijkopvolging en daarmee continuïteit van huisartsenzorg
- **AANPAK:** op maat, afhankelijk van de aanbieder en de opdracht gevende huisarts.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** vanuit de consultatie met Familiedokter wordt het zorggroepen sterk afgeraden om eigen praktijken in beheer te nemen. Om rolonduidelijkheid en governance issues te voorkomen (aansturing van enkele praktijken en dienstverlening aan alle zorggroep leden kan op spanning komen te staan).
- **BRON:** [Familiedokters](#)
- <https://www.buurtdokters.net/praktijkopvolging>
- [Home | Begeleiding opzetten nieuwe praktijk | Evodoc](#)
- [Overzicht nieuwe toetreders in de eerstelijnszorg](#)

Samenwerking huisartsen regio de Zak van Zuid-Beveland

- **ROL ZORGGROEP:** geen. De huisartsen hebben zelf een VEZN-aanvraag ingediend via [Home – Versterkingeerstelij](#)
- **REGIO:** Zuid-Beveland
- **CONTEXT/PROBLEEM:** continuïteit huisartsenzorg onder druk als gevolg van opvolgingsvraagstuk.
- **DOEL:** het realiseren van samenwerking tussen vier praktijken waardoor deze aantrekkelijker worden voor jonge huisartsen en zo het probleem van opvolging wordt opgelost.
- **AANPAK:** in de regio Zak van Zuid-Beveland is een toekomstbestendige subregionale groepspraktijk gerealiseerd met drie praktijklocaties van waaruit medische en farmaceutische eerstelijnszorg dichtbij de patiënt wordt georganiseerd.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** door krachten te bundelen kun je echt het verschil maken, sta je sterker en kan er vernieuwd worden.
- **BRON:** [Artikel: Samenwerkende huisartsen in de zak van Zuid-Beveland](#)
- [Informatie Huisartsenteam Zorg Op Zak](#)

Stagebureau Robin

- **ROL ZORGGROEP:** aanjager en penvoerder VEZN project
- **REGIO:** Midden-Brabant
- **CONTEXT/PROBLEEM:** capaciteitsproblemen m.b.t. doktersassistenten en praktijkondersteuners als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.
- **DOEL:** door inzet van een stagebureau realiseren van voldoende en passende opleidingsplaatsen waardoor er aanwas van goed personeel ontstaat.
- **AANPAK:** opzetten van een stagebureau
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** het stagebureau heeft een vaste plaats gekregen in de regionale aanpak arbeidsmarktproblematiek van Prima Cura, SHBM en Kring en is onderdeel geworden van Robin. Positieve ervaringen door goede match stagiair en praktijk en afstemming van opleiding en praktijk door centraal aanspreekpunt en structurele regionale samenwerking tussen scholen en stageplekken.
- **BRON:** [Stichting Sociaal Fonds Huisartsenzorg](#)
- [Stimuleringsregeling voor projectinitiatieven: Stagepunt](#)
- [De Eerstelijns: Stagepunt Midden-Brabant slaat brug tussen opleiding en praktijk](#)
- [Onderzoeksrapport Stagepunt Midden-Brabant: Worden er voldoende doktersassistenten en praktijkondersteuners opgeleid?](#)
- [Whitepaper Hoe houden we de huisartsenzorg in een blijvende krappe arbeidsmarkt beschikbaar](#)
- <https://www.robinzorg.nl/blog/stagepunt-midden-brabant-slaat-brug-tussen-opleiding-en-praktijk>

Toekomstbestendige Huisartsenzorg JZOJP

- **ROL ZORGGROEP:** projectleiding, aanvrager en penvoerder VEZN-subsidie en bieden van ondersteuning door/bij het ontwikkelen van formats en het uitvoeren van bezoeken huisartsenpraktijken
- **REGIO:** Oss-Uden-Meierijstad
- **CONTEXT/PROBLEEM:** door substitutie (JZOJP) en de manier waarop het ziekenhuis Bernhoven dit heeft opgepakt in hun Droomproject, ontstond in de eerste lijn complexere zorg en kwamen er meer taken waardoor er te weinig tijd was van de huisarts voor de individuele patiënt. Dit tijdgebrek resulteert (naast negatieve effecten op kwaliteit van zorg en realiseren van hogere kosten) onder meer in lagere arbeidssatisfactie en hogere ervaren werkdruk.
- **BETROKKENEN:** huisartsenpraktijken in de regio
- **DOEL:** een nieuwe manier van werken ontwikkelen waardoor impact ontstaat op de groeiende druk op de huisartsenzorg. Hierdoor is ook in de toekomst sprake van duurzame (huisartsen)zorg en voldoende capaciteit van huisartsen.
- **AANPAK:** o.b.v. praktijkanalyses en algemene of themagerichte praktijkbezoeken komen tot en uitvoeren van praktijkverbeterplannen; selectie en implementatie van kwaliteitsmanagementsysteem iProva.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** de minimale kwaliteit en organisatie voor de huisartspraktijken is beschreven.
- **BRON:** [Inhoudelijk jaarverslag 2019 Synchron Zorg BV](#)
- [Synchron: Koersdocument In gesprek met elkaar](#)
- [Voorbeelden van toekomstbestendige zorg \(bernhoven.nl\)](#)
- [bernhoven-van-dromen-naar-doen-8-9-seh.pdf](#)

Regionale capaciteitsmonitor

- **ROL ZORGGROEP:** mede aanvrager VEZN-subsidie. Draagvlak creëren bij bestuurlijke netwerken/achterban om gezamenlijk met het onderwerp aan de slag te gaan
- **REGIO:** Zuid-Nederland
- **CONTEXT/PROBLEEM:** de continuïteit van huisartsenzorg staat als gevolg van beleidskeuzes, demografische ontwikkelingen, complexe(re) zorgvragen, ervaren werkdruk en arbeidsmarkttekorten in steeds meer regio's onder druk. Spelers in huisartsenzorg dienen te anticiperen op ontwikkelingen om steeds over voldoende en gekwalificeerde professionals te kunnen beschikken. Individueel is het voor een huisarts nauwelijks mogelijk om hier invloed op uit te oefenen. Een gezamenlijke regionale aanpak is hiervoor noodzakelijk.
- **BETROKKENEN:** zorggroepen Zuid-Nederland
- **DOEL/:** voor een aantal pilotregio's inzicht bieden in (stage)capaciteit en knelpunten.
- **AANPAK:** uitvoeren van enquêtes.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** gegevens uit de enquête zijn benut voor het vergelijkbare landelijk onderzoek dat op verzoek van VWS uitgevoerd is door Prismant en NIVEL. Verder zijn er regionale rapportages opgeleverd in de vorm van factsheets.
- **BRON:** [Nivel verkent actuele situatie huisartsenzorg | Nivel](#)
- [Regionale capaciteitsmonitor geeft inzicht in nog meer regio's](#)
- [Nivel: Arbeidsmarkt huisartsenzorg regio Noord- en Midden-Limburg 2019-2022](#)

Hybride praktijkvoering

- **ROL ZORGGROEP:** aanjager, initiatiefnemer, formuleren regionale visie en uitgangspunten
- **REGIO:** n.v.t.
- **CONTEXT/PROBLEEM:** het tekort aan huisartsen in Nederland neemt de komende jaren toe waardoor er steeds minder huisartsen beschikbaar zijn voor het bieden van steeds meer en complexere zorg. Daarnaast is er sprake van een toenemende zorgvraag en worden patiënten steeds mondiger en wensen meer zelfregie en flexibiliteit.
- **BETROKKENEN:** huisartsen, leden zorggroep, hybride-zorg aanbieders
- **DOEL:** de zorg kwalitatief beter en toegankelijker te maken binnen de beschikbare budgetten door gebruik making van moderne technologie en passende ondersteuning
- **AANPAK:** maken van afspraken op maat voor het starten en ondersteunen van een moderne huisartsenpraktijk;
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:** hybride praktijkvoering draagt bij aan toegankelijkheid en ervaren werkplezier volgens de klanttevredenheidsonderzoeken op onderstaande websites.
- **BRON/VOORBEELDEN (niet limitatief)**
- [Blog - De toekomst van de eerstelijnszorg is hybride – Medicinfo](#)
- [Medicinfo: Hoe Dokter Appke de Friese huisartsenzorg kan versterken](#)
- [Digitale huisartsenpost | Binnen 30 minuten | Spreekuur.nl](#)
- [Online advies van jouw huisarts | Spreekuur.nl](#)
- [Home – DigiDok](#)
- [Skipr: Quin gooit roer om en stoot huisartspraktijken af](#)
- [Home | Begeleiding opzetten nieuwe praktijk | Evodoc](#)
- [Overzicht nieuwe toetreders in de eerstelijnszorg](#)

Integrale aanpak regionale arbeidsmarkt vraagstukken

- **ROL ZORGGROEP:** in samenhang aanpakken van projecten op het gebied van arbeidsmarkt vraagstukken vanuit HUMO (regionaal aanspreekpunt huisartsen gevormd door Synchron, LHV kring Noordoost , WDH, Huisartsenpost HOP)en Wagro (waarnemers)
- **REGIO:** Oss-Uden-Meierijstad
- **CONTEXT/PROBLEEM:** capaciteitsprobleem door groeiende vraag, tekort aan huisartsen en ruimtegebrek
- **BETROKKENEN:** huisartsen in de regio vertegenwoordigd binnen HUMO en Wagro
- **DOEL:** bieden van goede ondersteuning zodat praktijkovernames door commerciële partijen wordt voorkomen
- **AANPAK:** vier pijlers:
 1. Campagne voor het werven van nieuwe praktijkhouders en het binden waarnemers
 2. Zicht krijgen op groeiende en veranderende zorgvraag
 3. Ontwikkelen nieuwe praktijkvormen
 4. Ondersteunend personeel; dit valt niet binnen het project, maar onder de RAAT; maar essentieel om de praktijk toegankelijk te houden.
- **RESULTAAT/GELEERDE LESSEN/ADVIES:**
 - Les: sluit aan bij behoefte van de praktijken;
 - Bij aanvang van dit project is gesproken met alle hagro's en is zoveel mogelijk input en behoeften opgehaald.
 - Samenwerking met Evococ gerealiseerd voor het starten van nieuwe praktijk in nieuw te bouwen wijk
 - Samenwerking met GGG (groene gemeenten) gerealiseerd voor het leren van andere praktijkvormen
 - Wervingscampagne en pakket aan ondersteuning (toolbox)
- **BRON:**
 - [HUMO | Noord-Brabant Noordoost \(lhv.nl\)](#) [Wagro | Noord-Brabant Noordoost \(lhv.nl\)](#)
 - [RAAT Noordoost-Brabant - Transvorm.org](#)
 - Voor meer informatie: Annemarie Cromwijk 06 – 250 74 505

MOGELIJKE ROLLEN VAN DE ZORGGROEP

Smal

- Meedenken in of opdracht geven voor het ontwikkelen methodieken, draaiboeken
- Implementatie; beschikbaar stellen informatie
- Deskundigheidsbevordering/ infrastructuur
- Overnemen van praktijk
- Begeleiding van praktijkovername

Breder

- Agenderen en initiëren regionale initiatieven
- Aanvragen en verantwoorden subsidies
- Ophalen, delen en toepassen van geleerde lessen
- Faciliteren en ontlasten huisartspraktijken door taken over te (laten) nemen
- Horen en organiseren achterban; regelen mandaat
- Agenderen (en samen doen) oppakken regionale thema's die bijdragen aan het verlichten van de werkdruk en bijdragen aan het verbeteren van de arbeidssatisfactie

Breed

Zorg-
vernieu-
wing

- Regionale capaciteitsmonitor: draagvlak creëren
- Hybride praktijkvoering: verkenning en verbindingen leggen
- Integrale aanpak regionale arbeidsvraagstukken: ophalen van behoeften, verbindingen leggen, ophalen, delen en toepassen van geleerde lessen en ontwikkelen materialen

QUOTES

“Onze consulent praktijkmanagement gaat met alle praktijkhouders vanaf 60 jaar in gesprek.”

[Cohaesie](#)

“Wij zien voor ons een proactieve rol bij het inzichtelijk maken van knelpunten, de ondersteuningsbehoefte en waar oplossingen liggen.”

[Ineen](#)

“Binnen vijf jaar is een kwart van de huisartsen in dienst bij of verbonden aan een private partij.”

[Jan-Erik de Wildt](#)

3 opties: (Bron: [Eerstelijns](#))

1. Regionale huisartsenorganisaties wachten af wat er gebeurt en passen hun beleid daar op aan.
2. Regionale huisartsenorganisaties sluiten een alliantie met de nieuwkomer die het best aansluit bij de eigen visie, strategie en uitgangspunten.
3. Of ze pakken zelf het initiatief en de verantwoordelijkheid op voor de zorgplicht in de regio en zetten nieuwe praktijken op volgens hetzelfde model als de ketens.

OVERWEGINGEN

- **Welke rol ziet de zorggroep voor zichzelf?**
(kennis delen, verbindingen leggen, agenderen, meer proactief bemiddelen, partnerships aangaan, nieuwe diensten aanbieden, praktijken overnemen)
- **Welke rol ziet de achterban (= huisartsen) voor 'de' zorggroep bij het opvolgingsvraagstuk?**
- **Waarom wil de zorggroep 'iets' met het opvolgingsvraagstuk?**
(voor welk en wiens vraagstuk is dit een oplossing?)
- **Wie beleeft welke urgentie/verlangen?**
- **Wie moeten erbij betrokken worden?**
- **Wat zouden nieuwe toetreders kunnen bijdragen?**

